

RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING (EU) Nr. 5/2014

med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 om en fællesskabsordning for kontrol med udførsel, overførsel, mæglervirksomhed og transit i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse

Vedtaget af Rådet den 3. marts 2014

(2014/C 100/02)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ifølge Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 ⁽²⁾ skal produkter med dobbelt anvendelse underkastes effektiv kontrol, når de udføres fra eller passerer gennem Unionen eller leveres til et tredjeland som følge af mæglervirksomhed fra en mægler, der er hjemmehørende eller har hjemsted i Unionen.
- (2) Med henblik på medlemsstaternes og Unionens overholdelse af deres internationale forpligtelser er der i bilag I til forordning (EF) nr. 428/2009 fastsat en fælles liste over produkter med dobbelt anvendelse, som er underkastet kontrol i Unionen. Afgørelser om produkter, der er underkastet kontrol, træffes inden for rammerne af Australiengruppen, Missile Technology Control Regime, Gruppen af Leverandører af Nukleart Materiale, Wassenaararrangementet og konventionen om forbud mod kemiske våben.
- (3) Ifølge forordning (EF) nr. 428/2009 skal listen over produkter med dobbelt anvendelse i bilag I til nævnte forordning ajourføres i overensstemmelse med de relevante forpligtelser og tilsagn ligesom alle ændringer heraf, som medlemsstaterne har accepteret som medlemmer i internationale ikke-spredningsregimer og eksportkontrolregimer eller ved ratifikation af relevante internationale traktater.
- (4) Listen over produkter med dobbelt anvendelse i bilag I til forordning (EF) nr. 428/2009 skal løbende ajourføres for at sikre overholdelse af internationale sikkerhedsforpligtelser, sikre gennemsigtigheden og for at opretholde eksportørernes konkurrenceevne. Forsinkelser i ajourføringen af denne liste over produkter med dobbelt anvendelse kan få negative følger for sikkerheden og de internationale ikke-spredningsbestræbelser og for den økonomiske aktivitet, som eksportørerne i Unionen udøver. Samtidig betyder ændringernes tekniske karakter og det forhold, at disse ændringer skal være i overensstemmelse med beslutninger truffet i de internationale eksportkontrolregimer, at der skal anvendes en fremskyndet procedure for at de nødvendige ajourføringer kan træde i kraft i Unionen.
- (5) Forordning (EF) nr. 428/2009 indfører generelle EU-udførselstilladelser som en af de fire forskellige typer tilladelser i nævnte forordning. Generelle EU-udførselstilladelser giver eksportører etableret i Unionen mulighed for at udføre visse produkter til visse bestemmelsessteder på de betingelser, der er anført i disse tilladelser.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets holdning af 23. oktober 2012 (EUT C 68 E af 7.3.2014, s. 112) og Rådets førstebehandlingsholdning af 3. marts 2014. Europa-Parlamentets holdning af ... og Rådets afgørelse af ...

⁽²⁾ Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 af 5. maj 2009 om en fællesskabsordning for kontrol med udførsel, overførsel, mæglervirksomhed og transit i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse (EUT L 134 af 29.5.2009, s. 1).

- (6) Bilag II til forordning (EF) nr. 428/2009 indeholder de gældende generelle EU-udførelstilladelser. Som følge af karakteren af de generelle EU-udførelstilladelser kan der være behov for at slette visse bestemmelsessteder fra anvendelsesområdet for disse tilladelser, navnlig hvis ændrede forhold viser, at tilladte udførselstransaktioner ikke længere bør være tilladte i henhold til en generel EU-udførelstilladelse for så vidt angår et givent bestemmelsessted. Sletningen af et bestemmelsessted fra anvendelsesområdet for en af de generelle EU-udførelstilladelser bør ikke udelukke en eksportør fra at ansøge om en anden form for udførselstilladelse i henhold til de relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 428/2009.
- (7) Med henblik på regelmæssige og rettidige ajourføringer af den fælles liste over produkter med dobbelt anvendelse i henhold til de forpligtelser og tilsagn, som medlemsstaterne har indgået i de internationale eksportkontrolregimer, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) for så vidt angår ændring af bilag I til forordning (EF) nr. 428/2009, jf. nævnte forordnings artikel 15. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau.
- (8) Med henblik på at sikre en hurtig reaktion fra Unionen på ændrede vilkår i forbindelse med vurderingen af udførelsens følsomhed i forbindelse med en generel EU-udførelstilladelse bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår ændring af bilag II til forordning (EF) nr. 428/2009 vedrørende sletning af bestemmelsessteder fra anvendelsesområdet for de generelle EU-udførelstilladelser. Da sådanne ændringer kun foretages som følge af en skønnet forhøjet risiko for de pågældende udførsler og den fortsatte brug af generelle EU-udførelstilladelser for sådanne udførsler kan have overhængende negative følger for Unionens og dens medlemsstaters sikkerhed, kan Kommissionen gøre brug af en hasteprocedure.
- (9) Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.
- (10) Forordning (EF) nr. 428/2009 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 428/2009 foretages følgende ændringer:

1) I artikel 9, stk. 1, tilføjes følgende afsnit:

»For at sikre, at kun transaktioner med lav risiko omfattes af de generelle EU-udførelstilladelser omfattet af bilag IIa-IIf, tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23a for at slette bestemmelsessteder fra anvendelsesområdet for disse generelle EU-udførelstilladelser, hvis disse bestemmelsessteder bliver genstand for våbenembargoer, som anført i artikel 4, stk. 2.

Når der i tilfælde af sådanne våbenembargoer af særligt hastende årsager kræves sletning af særlige bestemmelsessteder fra anvendelsesområdet for de generelle EU-udførelstilladelser, finder proceduren i artikel 23b anvendelse for delegerede retsakter i henhold til dette stykke.«

2) I artikel 15 tilføjes følgende stykke:

»3. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23a vedrørende ajourføring af listen over produkter med dobbelt anvendelse i bilag I. Ajourføring af bilag I skal ske i overensstemmelse med stk. 1 i nærværende artikel. Når ajourføringen af bilag I vedrører produkter med dobbelt anvendelse, der også er opført i bilag IIa-IIg eller IV, ændres disse bilag i overensstemmelse hermed.«

3) Følgende artikler indsættes:

»Artikel 23a

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 9, stk. 1, og artikel 15, stk. 3, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra ... (*). Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.
3. Den i artikel 9, stk. 1, og artikel 15, stk. 3, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 9, stk. 1, og artikel 15, stk. 3, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 23b

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft straks og anvendes, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.
2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 23a, stk. 5, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.«

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i ...

På Europa-Parlamentets vegne

...

Formand

På Rådets vegne

...

Formand

(*) Datoen for denne forordnings ikrafttræden.

RÅDETS BEGRUNDELSE

I. INDLEDNING

Den 7. november 2011 forelagde Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet sit forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 428/2009 om en fællesskabsordning for kontrol med udførsel, overførsel, mæglervirksomhed og transit i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse ⁽¹⁾.

Europa-Parlamentet vedtog sin førstebehandlingsholdning den 23. oktober 2012 ⁽²⁾.

Omnibuspakken om handel, der var til forhandling på dette tidspunkt, indeholdt ligeledes forslag om delegerede retsakter, der er relevante for det foreliggende forslag. For at sikre konsekvens mellem disse forordninger og det foreliggende forslag var der enighed om at afvente resultatet af omnibuspakken om handel.

I juni 2013 blev der indgået et kompromis om omnibuspakken om handel ⁽³⁾. Efterfølgende blev der ført forhandlinger med henblik på hurtigt at nå til enighed om det foreliggende forslag ved andenbehandlingen ⁽⁴⁾.

På det endelige uformelle trilogramøde den 17. december 2013 nåede de to lovgivere til foreløbig enighed om en kompromispakke.

Den 21. januar 2014 godkendte Europa-Parlamentets Udvalg om International Handel (INTA) resultatet af trilogramforhandlingerne.

Den 21. januar 2014 sendte formanden for INTA formandskabet en skrivelse, hvoraf det fremgik, at formanden for INTA, hvis den holdning, Rådet formelt sendte til Parlamentet, svarede til den, der forelå i bilaget til skrivelsen, ville henstille til plenarforsamlingen at acceptere Rådets holdning uden ændringer.

På grundlag heraf nåede Rådet den 11. februar 2014 (via Coreper den 29. januar 2014) til politisk enighed om forslaget. ⁽⁵⁾

Under hensyn til ovenstående enighed og efter den juridiske og sproglige gennemgang vedtog Rådet sin førstebehandlingsholdning den 3. marts 2014 efter den almindelige lovgivningsprocedure i artikel 294 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

II. FORMÅL

Forslaget til forordning sigter mod gennem delegerede retsakter fra Kommissionen at sikre regelmæssige og rettidige ajourføringer af EU's kontrolliste over produkter med dobbelt anvendelse i henhold til de forpligtelser og tilsagn, som medlemsstaterne har indgået i de internationale eksportkontrolregimer.

Med henblik på at sikre en hurtig reaktion fra EU på ændrede vilkår i forbindelse med vurderingen af udførelsens følsomhed i forbindelse med en generel EU-udførelstilladelse indeholder det desuden bestemmelser om sletning af bestemmelsessteder fra anvendelsesområdet for sådanne tilladelser, hvis dette i visse tilfælde skulle vise sig nødvendigt for at sikre, at kun transaktioner med lav risiko er omfattet.

III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

Rådet nåede til enighed om hovedlinjerne i forslaget for så vidt angår proceduren for ajourføring af EU's kontrolliste (bilag I) gennem delegerede retsakter. Der blev indført ændringer vedrørende følgende vigtige spørgsmål:

- Anvendelsesområdet for delegerede retsakter blev gjort mere eksplicit for at slette bestemmelsessteder fra de generelle EU-udførelstilladelser, dvs. hvis sådanne bestemmelsessteder bliver genstand for våbenembargoer.
- Kommissionen tillægges delegerede beføjelser for en periode på fem år, som stiltiende fornys.
- I tilfælde af ajourføring af EU's kontrollister (bilag I) over produkter med dobbelt anvendelse, der også er opført i visse andre bilag til forordningen, skal disse bilag ændres i overensstemmelse hermed.

⁽¹⁾ Dok. 16726/11.

⁽²⁾ Dok. 15611/12.

⁽³⁾ Dok. 13284/13.

⁽⁴⁾ Dok. 11454/13 og 12203/13.

⁽⁵⁾ Dok. 5480/14.

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen anerkendte desuden i en fælles erklæring vigtigheden af løbende at øge effektiviteten og sammenhængen i EU's strategiske ordning for kontrol med udførsel og sikre et højt sikkerhedsniveau samt en passende gennemsigtighed uden at hindre konkurrenceevnen og den lovlige handel med produkter med dobbelt anvendelse. Dette vil fortsat blive behandlet også i forbindelse med den løbende gennemgang af EU's politik for kontrol med udførsel af produkter med dobbelt anvendelse.

IV. KONKLUSION

Rådets førstebehandlingsholdning afspejler det kompromis, som der blev opnået enighed om i forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet med støtte fra Kommissionen. Dette kompromis blev godkendt gennem vedtagelse af en politisk enighed i Rådet den 11. februar 2014, via Coreper den 29. januar 2014.

Formanden for Europa-Parlamentets Udvalg om International Handel har i en skrivelse af 21. januar 2014 til formandskabet oplyst, at han vil henstille til plenarforsamlingen, at den accepterer Rådets holdning uden ændringer ved Parlamentets andenbehandling med forbehold af jurist-lingvistgennemgangen, hvis Rådet formelt sender Parlamentet sin holdning i den form, hvori den foreligger i bilaget til skrivelsen.

Fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om gennemgangen af ordningen for kontrol med udførsel af produkter med dobbelt anvendelse

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen anerkender vigtigheden af løbende at øge effektiviteten og sammenhængen i EU's strategiske ordning for kontrol med udførsel og sikre et højt sikkerhedsniveau samt en passende gennemsigtighed uden at hindre konkurrenceevnen og den lovlige handel med produkter med dobbelt anvendelse.

De tre institutioner mener, at der er behov for en modernisering og en yderligere konvergens af systemet med henblik på at kunne håndtere nye trusler og hastige teknologiske forandringer, mindske konkurrenceforvridninger, skabe et ægte fællesmarked for produkter med dobbelt anvendelse (ensartet og lige vilkår for eksportører) og fortsat fungere som forbillede for tredjelande, når det gælder eksportkontrol.

I den henseende er det afgørende at strømline processen for ajourføring af kontrollisterne (bilagene til forordningen), styrke risikovurdering og udveksling af oplysninger, udvikle bedre industristandarder og mindske forskelle i gennemførelsen.

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen erkender de problemer, der kan være forbundet med udførsel af visse former for informations- og kommunikationsteknologi (IKT), som kan anvendes i forbindelse med krænkelse af menneskerettighederne og til at underminere EU's sikkerhed, dette gælder navnlig teknologi, der benyttes i forbindelse med masseovervågning, kontrol, sporing, censurering og programmelsårbarhed.

Der er indledt tekniske konsultationer i denne forbindelse, herunder inden for rammerne af EU's peerbesøg vedrørende dobbelt anvendelse, Koordinationsgruppen vedrørende Produkter med Dobbelt Anvendelse samt eksportkontrolordningerne, og der gøres løbende en indsats for at håndtere nødsituationer ved hjælp af sanktioner (i henhold til artikel 215 i TEUF) eller nationale foranstaltninger. Der vil endvidere blive gjort en øget indsats for at fremme multilaterale aftaler i forbindelse med eksportkontrolordningerne, og der vil blive set på mulighederne for at tage spørgsmålet op i forbindelse med den løbende gennemgang af EU's politik for kontrol med udførsel af produkter med dobbelt anvendelse og udarbejdelsen af en meddelelse fra Kommissionen. I denne forbindelse noterede de tre institutioner sig aftalen af 4. december 2013 mellem de deltagende stater i Wassenaararrangementet om vedtagelsen af kontrolforanstaltninger i forbindelse med komplekse overvågningsværktøjer, der kan give uautoriseret adgang til computersystemer og IP-netværksovervågningsystemer.

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen giver også tilsagn om yderligere udvikling af den nuværende »catch-all-mekanisme« for produkter med dobbelt anvendelse, der ikke er omfattet af forordningens bilag I, med henblik på yderligere at forbedre eksportordningen og dens anvendelse på det europæiske indre marked.

Kommissionens erklæring om delegerede retsakter

For så vidt angår denne forordning erindrer Kommissionen om sin forpligtelse i stk. 15 i rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen til at tilsende Parlamentet alle oplysninger og dokumenter vedrørende Kommissionens møder med nationale eksperter i forbindelse med udarbejdelsen af delegerede retsakter.

Kommissionens erklæring om ajourføring af forordningen

Med henblik på at sikre en mere integreret, effektiv og sammenhængende europæisk tilgang til strategiske produkters bevægelser (udførsel, overførsel, mæglervirksomhed og transit) vil Kommissionen hurtigst muligt forelægge et nyt forslag til ajourføring af forordningen.
